

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 30. De peccato violantis interdictum,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

incap. Is cui, De sententia excommunic in 6. Is cui est Ecclesie interdictus ingressus, cum sibi per consequens censetur in ipsa diuinorum celebratio interdicta, &c. Illa enim particula (in ipsa) sufficienter indicat prohibitionis limitationem ad Ecclesiam, cuius ingressus interdicatur. Consequentia autem illic expressa ratio aperta est: quia celebratio diuinorum in Ecclesia necessario supponit ingressum in illam.

40. Aduerte vero prohibitionem eiusmodi procedere quoad quacumque diuinorum celebrationem, vt omnes Doctores ibidem notare habet Suarez n. 5 atque adeo tale interdictum conuenire in hoc cum alijs personalibus, quod prius omni participatione diuinorum in Ecclesia, cuius ingressus prohibetur, itaut is cui prohibetur, nec celebrare possit in ea, nec sepeliri, nec dare, aut recipere Sacramenta nec ministerium aliquod sacrum exercere, nec Missam, aut aliud officium diuinum audire. Possit vero extra illam, proutidem in sequenti numero 6. alijs citatis bene docet Ratioque in promptu est: quia per nullam censuram plus prohibetur, quam verba canonis, vel sententia continent: quandoquidem poena interpretatione restringende sunt potius, quam extendende. At per verba, quibus fertur poena de qua agimus, ipsa imponitur cum determinatione ad Ecclesiam. Ergo non obstat quin liceat illa affecto extra eam ipsam Ecclesiam diuinis se immiscere, perinde ac non affecto: vt Missam dicere in privato Oratorio approbato ab Episcopo, confiteri, recipere viaticum, & Sacramentum Extreme vntionis in sua domo.

41. DVBITARI autem potest primo, An proposito modo interdictus possit extra Ecclesiam existere audire diuina, quae in ea celebrantur? Ad quod Suarez num. 7. respondet negatiue: quia tale interdictum prohibitio est non tantum ingressus Ecclesiae, sed etiam participationis diuinorum in ea: idque principaliter, vt argumento est, quod cessante tali participatione, censetur licitus ingressus. Sic enim, vt ex Calderino & Ancharano Couar. habet ad Cap. Alma mater, par. 2. §. 1. n. 3. is cui est interdictus Ecclesiae ingressus, potest eam ingredi, & in ea orare, quo tempore officia diuina non celebrantur. Qua esse communem sententiam Nauar. ait in *Enchir.* cap. 25. nu. 75. Pro eaque Suarez nu. 19. alios refert. & n. 23. tanquam fauorabiliorem contraria (de qua ille pluribus n. 20. 21. & 22.) nec probabilitate carentem, ait in praxi secure teneri posse, quod nobis sufficit.

DVBITARI potest secundo, An proposito modo interdictus possit in Coemeterio Missam dicere, vel eam aut alia officia diuina audire, si sibi celebratur? Id quod late tractat Suarez n. 9. & aliquot sequentibus: tandemque resoluendo, quia in talis interdicti sententia tanquam poenali, (& ideo restringenda interpretatione) nomen Ecclesiae accipiendum est in rigore, quo non comprehendit Coemeterium, vt patet ex communi vsu. Et ideo ius in cap. Is cui, De sententia excommunic. in 6. tanquam non satis indicatum prius nomine Ecclesiae, addidit nomen Coemeterii, vt ad ipsum extendere priuationem sepulturae Ecclesiasticae. Verba sunt haec: Talis quoque si hoc interdicto durante decedat, non debet in Ecclesia, vel Coemeterio Ecclesiastico, nisi poenituerit, sepeliri. Capellae autem cum sint reuera partes Ecclesiae, illius nomine comprehenduntur, illarumque ingressus censendus est prohibitus, huius ingressu prohibito.

CAPVT XXX.

De peccato violentis interdictum.

SVMMARIVM.

- 42 Laicus violatio interdicti localis, de se tantum est peccatum veniale.
- 43 Modi quibus idem peccatum aggravatur mortaliter.
- 44 Laicus violans interdictum, personale peccat mortaliter.
- 45 Clericus violando interdictum, siue locale, siue personale, committit peccatum suo genere mortale.
- 46 Cuius peccati quatenus materia censeri possit, minorum ordinum officia celebrata esse, quodque ad eam sufficiat eiusus diuini officii pars notabilis.

47 Atali peccato non excusat privilegium concessum in Cap. Alma mater, nisi omnes condiciones ibidem requisiti seruentur. Et quatenus excuset privilegium Extrauagantis ad euitanda.

42. INTER effectus interdicti poni potest quod illius violator, si laicus sit, peccet venialiter quidem, cum interdictum est locale, nec interuenit contemptus, quo nihil fiat Ecclesiae autoritas, aut aliud aggrauans in infinitum ipsam violationem: mortaliter vero, cum interdictum est personale. Quorum prius Sotus in 4. distin. 22. quaest. 3. art. 1. conclus. 6. probat: quia tunc cum solus locus interdicatur, mandatum ad Clericos dirigitur) vt argumento est ex *Caiet. in verbo Interdictum initio*, quod illis solis hac ex parte poena indicatur) quibus praecipitur, vt interdictum seruent celebrando officia diuina ianuis clausis, & voce submissa, exclusis laicis tam interdictis, quam non interdictis, iuxta Cap. Alma mater, De sententia excommunic. in 6. iuncta glossa ad verbum *Interdictis*. Quare laicus ingerendo se diuinis in loco interdicto, hoc tantum nomine peccat, quod interpretatiue faciat contra intentionem Clericorum, quibus ex officio ita incumbit laicos a diuinis officijs in loco interdicto arcere, vt illis parere teneantur. Quod non facere, haud videri debet de se mortale, sed tantum interueniente contemptu, aut illatione violentiae, aut ex allato scandalo, aliove ex quotalis violationis malitia aggrauetur in infinitum iudicio prudentis: cuiusmodi censetur ea quae adfert Nauarrus in *Enchir.* cap. 27. n. 187.

43. Quorum primum est, si talis laicus interdictus est personaliter, etiam interdicto tantum generali, de quo inferius. Adde, & cum dedit causam interdicto locali: quia hoc respectu ipsius, vim & efficaciam habet interdicti personalis, vt in praecedentibus annotauimus. Secundum est, si vt ipsi diuina officia contra interdictum dicantur in causa est expresse, vel tacite; puta rogando, iubendo, aut praesentia, auditioneque sua praebendo occasione: quia tunc mortaliter peccabit tanquam consentiens mortaliter peccantibus, iuxta cap. 1. epist. ad Roman. in fine. Tertium est, si talia officia dicat, qualia dicendo Clerici violarent interdictum. Quartum est, si mentiendo, asserens se Clericum esse minorum ordinum, aut privilegium habere, intret templum ad officio diuina audienda contra interdicti prohibitionem.

44. IAM POSTERIVS, hoc est, quod laicus mortaliter peccet violatione interdicti personalis, Sotus, & post eum Suarez in citata sect. num. 2. & 3. probat haec ratione: quia interdictum personale, siue particulare, siue etiam generale; resolutio est directe imposita personae, quae quod sit laica, non impedit quin idem interdictum inducat totam obligationem, quam Ecclesia per absolutam suam prohibitionem intendit imponere. Talem autem obligationem constat esse sub mortali, si facta sit in re graui, qualis sine dubio, est ea de qua per interdictum personale prohibitio datur: vt prope spectans ad Christianae legis Sacramenta officia diuina. Quare violans interdictum personale, siue Clericus, siue laicus sit, peccatum committit suo genere mortale. In quo potest excusatio dari perignorantiam inculpabilem, paruitatem materiae dispensationem, necessitatem urgentem, sicut passim in plerisque alijs.

Aduerte autem ob tale peccatum praecipue laicos num aliam poenam Ecclesiasticam incurrere, cum in iure nulla iniungatur imposita: licet ex adiuncta circumstantia excommunicationem incurrant, prout habetur ex Clementina 2. De sententia excommuni. vbi ipso facto excommunicantur laici qui quempiam cogunt celebrare officia diuina in loco interdicto: vel prohibito, publice vocant vt diuinis officijs in loco interdicto celebratis interfint, vel prohibent ne interdicti qui Missae interfint, exeant, postquam a celebrantibus moniti sunt: ac tandem excommunicantur, & ipsi interdicti qui post similem monitionem non exeunt.

Reliqua pars capituli de peccato Clerici violentis interdictum.

45. QVOD si violator interdicti sit Clericus, ipse peccatum committit suo genere mortale; siue locale, siue personale;

& siue

& siue generale, siue speciale interdictum fuerit; prout communem sententiam esse Suarez in citata disput. 34. sect. 4. n. 4. Cum enim fuerit personale, patet eadem ratione, qua ante ostensum est, laicum violatione illius peccare mortaliter. Cum vero fuerit locale: quia iura per interdictum locale prohibentia usum Sacramentorum, & diuinorum officiorum vel sepulturae Ecclesiasticae, directe respiciunt Clericos, tanquam eos ad quos spectat: circa talem usum inuigilare, ne in eo contingat aliquid contra intentionem Ecclesiae, quae illud ipsi tanquam ministris suis committit. Et quia prohibitio est in materia graui, vt constat ex antedictis, inducit obligationem sub mortali. Circa quod, sicut passim circa alia mortalia, certum est posse excusationem contingere, tum ex indeliberatione, tum ex materia leuitate. De hac re moueri possunt in particulari tria dubia, quae ipse Suarez in ead. sect. a. nu. 9. ad 14. tractat.

46. PRIMVM EST. An contra interdictum exercere actum alicuius minoris ordinis sufficiat ad mortale? Responso autem est, talem actum quidem esse sufficientem de se, cum sit sacer, ad quem ex officio exercendum minister est consecratus tanquam cooperaturus sacrificio Missae, aliorumque diuinorum officiorum celebrationi. Nilominus tamen in praxi quia consuetudo obtinuit vt vsus minorum ordinum indifferenter exercentur a laicis, sicut a Clericis, illi possunt censerī materia de se leuis & insufficientis ad mortale, nisi contingeret fieri cum aliqua solemnitate laicis minime permitta; quod vix iam est in vsu.

SECUNDVM dubium est. An publice in Ecclesia diuinum officium, vel aliquam illius partem notabilem canere contra interdictum, sit materia sufficiens ad mortale? Responso est affirmatiua, quoad casum in quo Clericus munus eiusmodi exercet tanquam persona Ecclesiastica ad illud deputatus, vt contingit cum quis tanquam pars Cleri seu Ecclesiasticae communis, ad ipsam celebrationem deputata, eandem exercet: prout faciunt Religiosi concurrentes in choro ad eandem celebrationem: ac etiam ij saeculares Clerici, quibus ratione beneficij, aut alio titulo incumbit onus concurrenti in choro ad eam ipsam celebrationem. Quae vtique permitta est quidem sine solemnitate, ex cap. Alma mater, De senten. excommunic. n. 6. §. Adiciamus: sed cum solemnitate manet prohibita: sic nimirum, vt materia prohibitionis sit, non quidem solemnitas in se, sed celebratio coniuncta solemnitati. De qua, quin sit materia grauis, dubitari non debet. Notat autem partem notabilem non esse estimandam ex sola longitudine illius, sed etiam ex magnitudine autoritatis & solemnitatis cum qua profertur: sic enim oratio ab hebdomadario tanquam initiato sacerdotali dignitate cantata in choro solempniter, licet breuis sit verbis, pars tamen notabilis officij diuini esse censetur: & sic de Episcopali benedictione, aliisque nonnullis, quemadmodum ipse Suarez in 11. annotat.

47. TERTIVM dubium mouetur circa conditiones cum quibus tempore generalis interdicti localis in memorato §. Adiciamus, permittitur celebratio diuinorum officiorum (quae sunt, scilicet sub missa voce, ianuis clausis, excommunicatis, & interdictis ecclesiis, & campanis non pulsatis) An ommissio vnus tantum casus sit materia sufficiens ad mortale? Ad quod Suarez respondet affirmatiue. Cuius resolutionis veritas sic elucidatur. Cum sit peccatum suo genere mortale, praedicto tempore diuina officia celebrare aliter, quam iure permittitur: neque id aliter iure permittatur, quam seruatis memoratis circumstantiis; neque ea censeantur seruari, aliqua eorum ommissa: sane talis ommissio (vt pote quae includit transgressionem praecipit ad mortale obligantis) censenda est iustificans materia peccati mortalis. Nec refert quod vna talis conditio in se spectata videatur leuis, quia grauis est prout concurrat ad permissionem, quam cessare facit deficiendo; per defectum scilicet partis ei necessariae ad constitutionem obiecti circa quod versatur. Adeo, si diuina officia celebrentur a peritis ianuis, etiam si tres reliquae conditiones seruuntur, talis celebratio non excusetur a mortali per permissionem datam in cap. Alma mater: quia vere seruatum non est, quod est; quod ad eam ibi exigitur. Nec est quod dicas, non ita exgere quin defectus vnus conditionis, tanquam partis modicae, possit excusari a mortali. Nam contrarium

colligitur ex Clement. 1. De senten. excommunic. vbi subicitur excommunicati (qua infertur tantum ob mortale) omittentes vnam earum: nimirum clausionem ianuarum; eamque non exproesse, sed solum aequiualeter factam, nempe perforando ianuas ipsas aut faciendo in eis fenestras vt diuina officia contra interdicti prohibitionem a laicis possint audiri. Aduerte autem ob priuilegium Extrauagantis Ad euitanda, Clericos in celebratione diuinorum officiorum non teneri ad obseruationem praedictarum conditionum, quando idipsum generale interdictum locale non fuerit nominatim denunciatum, seu publicatum auctoritate Iudicis: nisi quod eicere teneantur nominatim excommunicatos, & interdictos personali interdicto denunciato: aut cum alias non admitterentur sine scandalo, aut sine cooperatione ad peccatum violationis interdicti, cui obnoxij sunt qui illo innodantur, etiam si non sit denunciatum; quia per eam Extrauagantem nihil quoad eos, vt nec quoad alios censura irretitos, est ab Ecclesia relaxatum.

CAPVT XXXI.

De irregularitate, & quibusdam aliis penis, quae incurruntur a Clericis, & violatione interdicti.

S V M M A R I V M.

- 48 Impositio irregularitatis incurrere a Clerico violente interdictum, quaedam alia pena quibus idem adibus subiicitur.
- 49 Ignorantia excusans ab irregularitate, & quod ei obnoxij sit non tantum celebrans Missam, sed etiam celebrans alia diuina officia.
- 50 Irregularitas incurritur non modo interdicti localis, sed etiam personali violatione.
- 51 Irregularitas ob violationem interdicti personalis, & omnibus, & solis Clericis imposita: quam non incurrunt nisi exercendo officium diuinum, ad quod sint consecrati.

48. Celebrantem scienter absque priuilegio in loco qui suppositus est interdicto, in irregularitatem incurrere habet expresse ex ca. Is qui, De senten. excommunic. in 6. his verbis Is vero qui scienter in loco celebrat supposito interdicto (nisi super hoc priuilegiatus existat, aut a iure sit concessum) irregularitatem incurrat, a qua nequit per alium, quam per Romanum Pontificem liberari. Quae verba cum sint generalia, locum habent tam in locali interdicto generali, quam in particulari: & tam in interdicto ab homine, quam a iure, comprehenduntque omnem Clericum tam regularem, quam secularem: quod Suarez annotat disput. 34. sect. 4. nu. 14. vbi notatu dignum praemittit aliquot auctoribus citatis, quasi axioma esse in hac materia. Violentem interdictum exercendo actum proprium sui ordinis eo modo quo nequit a laicis exerceri, irregularem fieri, aliasque penas in iure expressas incurrere.

Quae sunt intelligibilem esse: sic nimirum, vt non modo non possit eligi, sed neque alium eligere, ex eodem cap. Is qui, in fine. Item inhabilem esse non modo ad acquirendum beneficium, sed etiam ad acquisitum retinendum, iuxta cap. Tanta, §. finali De excessibus Praelatorum. Praeterea ca. Postulatis, §. finali De Clerico excommunic. ministrante: praesumentes celebrare diuina officia in loco interdicto spoliandos esse beneficiis, si sint Clerici. Sin Monachi sint, aut Moniales, in arctiora Monasteria ad agendam poenitentiam detrudendos. De qua poena sic Suarez iudicat, vt velit ad eam cum interdicti violatione requiri contumaciam: cum qua praedicti, in violatione ipsa perseverantes, fuerint excommunicati. Quod quidem est contentum in his verbis, *positis ibidem in praed. paragrafo*; Non ventur officia diuina celebrare, quamuis propter hoc sint excommunicati: nisi vinculo innodati. Postremo, per Clementinam primam